№ 46

KURYER LITEWSKI

w WILNIE we SRODĘ DNIA 9 CZERWCA V. S. 1815 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Gazeta petersburská, *Senacká*, z dnia 15 i 22 maja, ogłosiła różne Náywyższe Ukazy, Reskrypty, etc. Umieszczamy je całkowicie lub w treści podług ważności rzeczy w nich zawartéy:

W nàywyższym Jego Cesarskiéy Mości reskrypcie, pod dniem 9 lutego teraźniéyszego roku, do JW. Jenerała piechoty, sprawującego ministeryum woyskowe sił lądowych i Kawalera Xiążęcia *Gorczakowa*, z podpisem własnoręcznym Jego Cesarskiéy Mości wyrażono: „Za dopełnieniem liczby oficerów w całéy armii, uważając już za niepotrzebne przyymowanie do woyskowéy służby urzędników cywilnych, Rozkazuję wstrzymać nadal przeznaczanié ich do półków."

W ukazach Naywyższych, objawionych Rządzącemu Senatowi, 1) przez Radźcę Taynégo Senatora i Kawalera, JO. Xiążęcia Jmci *Golicyna*, pod d. 26 kwietnia, śpiewaków przy dworze, z głosu spadłych, 4rech uwolnionych z rangą 14stéy klassy, stosownie do ich żądania, rozkazano przenieść do służby woyskowéy; a 4rech z rangą Rejestratorów kollegialnych, stosownie do ich życzenia, umieścić w kancelaryach różnych urzędów administracyynych.

2) Przez Ministra Skarbu, pod d. 16 kwietnia, posunięci zostali na wyższe stopnie urzędnicy służący w administracyach górniczych i solnych.

3) Przez sprawującego ministeryum policyi, pod d. 23 kwietnia, stosownie do przełożenia Cywilnego Gubernatora *Saratowskiego*, i uznania komitetu Ministrów, Nayjaśniéyszy Pan rozkazał ustanowić policyą w osadzie, *Dubowce*, i na jey utrzymanie pobierać rocznie 1,100 rubli, z dochodów téyże osady. Również, na przełożenie Senatora *Komburleja*, zarządzającego guberniją *wołyńską*, z prawami Jenerał Gubernatora, po uznaniu przez Komitet Ministrów, ukazem d. 23 kwietnia, rozkazano ustanowić policyą, w miasteczku *Radziwiłłowie*, a na utrzymanie urzędników, służby i porządków, z dochodów tegoż miasteczka, 4,580 rubli corocznie przeznaczono.

4) Przez sprawującego ministeryum woyskowe siły zbroynéy lądowéy, pod d. 27 kwietnia, Oficyaliści w biurach różnych półków i służby lekarskiéy, za gorliwe pełnienie obowiązków, nagrodzeni zostali wyższemi stopniami.

5) Przez Ministra spráw wewnętrznych téyże daty, i 6) przez Kontrolera państwa, d. 28 kwietnia, również oficyaliści za gorliwość w obowiązkach służby, postąpili na wyższe stopnie.

7) Przez Ministra Oświecenia, pod d. 30 kwietnia wyrażono: „ Jego Cesarska Mość náyłaskawiéy rozkazać raczył, Członka kommissyi dla wyświecenia funduszów szkolnych w guberniiach *wołyńskiéy*, *podolskiéy* i *kijowskiéy*, *Wacława Boreykę*, na własné jego żądanie, uwolnić od tego obowiązku; a zostających w téyże Kommissyi *Felixa Czackiego* i *Romualda Steckiego* przeznaczyć na czynnych członków w téyże Kommissyi.

8) Przez Radzcę Taynego, Senatora, Sekretarza Stanu i Kawalera *Molczanowa*, d. 2 maja, urzędnicy w jego Kancelaryi zostający postąpili na wyższe stopnie.

W rapportach podanych Rządzącemu Senatowi, Sprawujący ministeryum woyskowe siły lądowéy, dnia 11 marca roku teraźniéyszego, doniósł o mianowaniu przez Jego Cesarską Mość na wyższe stopnie różnych urzędników przy półkach, w nagrodzie za gorliwość, roztropność i czynność okazaną, w ciągu służby, a szczególniéy w czasie ostatniéy woyny z *Francyą*; niektórzy uwolnieni zostali od służby z nagrodą rangami; Audytora zaś 10go półku strzelców, *Nikiforowa*, za gorliwość w obowiązkach, należyte dopełnienie różnych polecen, w czasie téyże woyny, a kiedy Dowódzca półku i 8miu oficerów zostali ranieni, wtedy on z wielką troskliwością chodził około ich zachowania i prędkiego przesłania do *Wagenburga*, miéysca o 25 wiorst oddalonego; wreście, w niedostatku oficerów, wychodził z ochotnikami przeciw nieprzyjacielowi i dostál się był w niewolę, raczył Nayjaśniéyszy Pan nagrodzić następną rangą, ze starszeństwem od daty wysłużenia przepisanego czasu, w teraźniéyszéy randze.

Daléy w téyże gazecie, w rapportach uczynionych Rządzącemu Senatowi, Ober Prokuror Nayświętszego Rządzącego Synodu, Tayny Radzca, i Kawaler Xiążę *Golicyn*, doniósł o kapelanach różnych półków i innych osobach duchownych, przez zwierzchność dyecezalną zaleconych, które Nayjaśniéyszy Pan raczył udarować znakami dystynkcyi, dla duchowieństwa świeckiego ustanowionemi.

Minister siły zbroynéy morskiéy, doniósł Rządzącemu Senatowi, o uwolnieniu ze służby, Radzcy 8méy klassy *Własiéwa*, na własną prośbę, z rangą 7méy klassy i mundurem, a za służbę wyżéy lat 20stu z pensyą inwalidów. Zostawał on w expedycyi kontrolnéy kronstadzkiéy.

Minister Skarbu doniósł Rządzącemu Senatowi, iż wydał potrzebne rozrządzenia do urzędów celnych, około wypełnienia i na rok teraźniéyszy 1815, przepisów celnych na rok 1811 wydanych, z dodatkowemi do nich taryffami.

Nakoniec w gazecie *senackiéy* czytamy postanowienie powszechnego zebrania Senatu, Departamentów Sanktpetersburskich, w treści następującéy: „Rozkazali: Dla rychléyszego zaspokojenia długów skarbowych i prywatnych, z majątków za ich nieopłatę na publiczną przedaż przeznaczonych, postępować nadal sposobem następującym: jeżeliby na jeden, albo na dwa piérwsze, prawem przepisane, przez publikatę wyznaczone terminy, nie przybyli dla licytacyi życzący je nabydź, a licytowali tylko w terminie ostatecznym, i w dzień naddatkowy, lub też w czasie licytacyi, jeżeli ostatnie zniesione ceny nie będą mniéysze od summy dziesięcioletniego dochodu w takiem zdarzeniu potwierdzać przedaż dla tego, kto naywyższą daje cenę, nie wzywając na nową licytacyą; jeżeliby zaś po trzeciéy licytacyi i w czasie naddawania, cena, za majątek ofiarowana, była mniéyszą od summy dziesięcioletniego dochodu, wtedy Rządy guberskie i te urzędy, którym przedaż takowa poleconą będzie, obowiązane są uczynić do Rządzącégo Senatu przedstawienié, stosownie do ogłoszonègo przezeń postanowienia, pod dniem 28 września 1803 roku. Dla jednakowego w téy mierze postępowania, zalecić przez Ukazy wszystkim Rządom guberskim, i wszystkim Władzom, i podobnież przez Ukazy uwiadomić PP. Ministrów i Kontrollera Państwa, Gubernatorów wojennych sprawujących razem interessa cywilne, Jenerał Gubernatorów i Naczelników miast, a Nayświętszy Rządzący Synod i Moskiewskie Departamenta Senatu, przez kommunikacye uwiadomić. Dnia 30 kwietnia 1815 roku.

Wilno, dnia 9 czerwca.

Dnia 7 t. m., wyjechali ztąd: Półkownik *Roye*, do *Miednik*; Xiążę *Radziwiłł*, w *Wilkomirskie*; były Marszałek gubernii wileńskiey, *Sulistrowski*, do wód

karlsbadzkich. — D. 5 t. m., przebiegał tędy goniec z *Warszawy* do *Petersburga.*

Kurs tutéyszy na assygnaty: Rubel srebrny 4 r. 45 k.; dukat 13 r. 15 k.; imperyał 45 r..

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

PRUSSY.

Gazeta berlińska pod d. 6 czerwca zawiera co następnje:

WW. Xiążęta Rossyyscy, *Michał* i *Mikołay*, przybyli tu d. 4 t. m. i wysiedli w domu Cesarsko-Rossyyskiego Rzeczywistego Radzcy Taynego, *Alopeus.* WW. Xiążęta Jchmość zaszczycili obecnością swoją operę *Ferdynand Cortez.*

Dnia 3 zrana o godzinie 6 wystąpiła cała garnizonem tu stojąca Królewska gwardya, jako też regimenta grenadyerskie *Cesarza Alexandra*, i *Cesarza Franciszka.* Na placu *lipskim*, gdzie się woyska zebrały, w obecności Xiążąt i Xiężniczek familii Królewskiey, oraz wielu Jenerałów, brygadny kaznodzieja, *Weber*, miał stosowną mowę i krótkie odprawił modły. Potém wśród okrzyków: *Niech żyje Król*! przeciągały woyska przed Jego Królewską Mością, i wyszły do *Poczdamu.*

Dnia 4 zrana, odprawił N. Król Jmć rewiją wychodzących regimentów berlińskiey i poczdamskiey gwardyi, oraz grenadyerów. Przed odbyciem rewii, pierwszy Radzca Konsystorski, *Offelsmeyer*, przez modlitwę i napomnienia przygotował woysko do dalszego jego przeznaczenia i pobłogosławił.

Dnia 5 udał się N. Król Jmć, który znowu do *Berlina* był powrócił, do *Charlotenburga*, i dawał wielki obiad, na który zaproszeni byli WW. Xiążęta Rossyyscy *Michał* i *Mikołay.* — Tegoż dnia przybył tu Xiążę *Cumberland* z małżonką swoją, ze *Strelitz*, i wysiedli w zamku królewskim, gdzie pomieszkanie dla nich przygotowane było. — Przybyli tu: Króla Jmci *Brytanii W.* sprawujący interessa, P. *Jackson* i Hannowerski Minister Baron *Owpteda*, ze *Strelitz*; Szwedzki Jenerał major *Camps*, ze *Sztokolmu*; Poseł Króla Wirtemberskiego, Hrabia *Winzingerode*, z *Petersburga.* — Weszły tu 3ci regiment jazdy milicyi *Prus wschodnich*, pod dowództwem Majora *Köckeritz.*

Wyjechali ztąd: Xiążę *Ferdynand Radziwiłł*, Królewski Jenerał Major *Wrengel* i Rossyyski Jenerał Major *Benkendorf* do woyska; Króla Wirtemberskiego Poseł Hrabia *Winzingerode* do *Stuttgardu.* — Wyszły ztąd: 2gi regiment pieszy, batalion strzelców gwardyi i gwardya konna, konne i piesze baterye gwardyi, regimenta grenadyerów *Cesarza Alexandra* i *Cesarza Franciszka* z należącemi do nich oddziałami strzelców, do *Poczdamu*; 6cio funtowa baterya piesza N. 25, pod dowództwem Kapitana *Platen*, do *Ruppina.*

W teyże gazecie czytamy, że woyska Króla Jmci Pruskiego, przeznaczone do zajęcia Xięztwa Poznańskiego, pod dowództwem Jenerała Porucznika *Thümen*, dnia 28 do *Poznania* weszły. — Dnia 30 maja przejeżdżał przez *Magdeburg* Xiążę Jmć *Wilhelm*, brat Króla pruskiego, udając się do woyska.

AUSTRYA.

Gazeta wiedeńska, *Oesterreichischer Beobachter*, donosi z *Wiednia* pod 1 czerwca: N. Cesarz Jmć i Król na czás oddalenia się swojego, náyłaskawiey powierzyć raczył kierunek spráw państwa, Arcy Xięciu *Rayneremu*, bratu swemu. — D. 2 b. m. N. C. i Król Xięcia *Ferdynanda Wirtemberskiego* mianował Gubernatorem cywilnym i woyskowym *Galicyi* — D. 31 maja N. Król *Saski* przez *Pragę* do *Drezna* przejeżdżał.

Kapitan *Oehlsch* z półku *Dawidowicza*, przez M. L. Barona *Bianchi* z obozu pod *Kapuą* wysłany, z doniesieniém, o zawartéy d. 20 maja konwencyi militarnéy, poddającéy zwycięzkiému orężowi austryackiému stolicę i całé królestwo *neapolitańskie*, poprzedzany przez 24 postylionów trąbiących, a przez kilkunastu otoczony oficerów, o południu d. 31 maja uroczyście wjechał do *Wiednia*, i udał się do Cesarskiego zamku, gdzie Arcy Xięciu *Rayneremu*, złożył dané sobé depeszé; skąd potém udał się do pałacu C. K. Nadwornéy Rady wojennéy, dla oddania raportów Vice Prezesowi Rady.

Gazeta lwowska umieściła ze *Lwowa* pod d. 9 czerwca, odezwę kawalera *Oeschner*, datowaną d. 7 czerwca t. r., zawierającą pochwałę dla szlachty i obywateli królestwa *Galicyi*, za gorliwość okazaną w uformowaniu półku ułanów, zaszczyconego imieniém Cesarza Jmci; razem wzywa do utworzenia szwadronu zasobnego dla tegoż półku, i, korzystając z czasu kontraktów, zachęca do prędszego oświadczenia składki w gotowym groszu, na potrzeby tegoż szwadronu. Zamiast pieniędzy, można dawać konie jezdne, zdatne, przepisanéy miary. Składkę można uskutecznić we *Lwowié*, lub w swoim cyrkule. Dla przyśpieszenia tak chwalebnego zamiaru, termin we *Lwowie* dni 3, a w cyrkułach 10 dni naznaczono; z uskutecznioney składki kwity dawane będą. &c.

WŁOCHY.

Gazeta wiedeńska, *Oesterreichischer Beobachter*, z dnia 4 czerwca, pod napisem: *Wiadomości z teatru wojennego we Włoszoch*, umieściła w całéy rozciągłości *Konwencyą Woyskową*, zawartą d. 20 maja, w obozie pod *Kapuą.* Brzmienie jéy następujące:

„Niżéy podpisani, po wymianie pełnomocnictw, przez dowódzców swoich sobie udzielonych, zgodzili się na poniżéy wypisane warunki, z zachowaniem do ratyfikacyi tychże dowódzców:

Warunek 1. Od dnia podpisania niniéyszéy Konwencyi militarnéy, nastąpi rozeym między woyskami sprzymierzonémi, a neapolitańskiemi, na wszystkich punktach królestwa neapolitańskiego.

2. Wszystkie miéysca warowne, cytadelle i twierdze Królestwa neapolitańskiego, tudzież porty i zbrojownie wszelkiego rodzaju, woyskom Mocarstw sprzymierzonych, w czasach, poniższémi warunkami oznaczonych, w takim stanie, w jakim się teraz znaydują, wydane bydź mają, dla oddania w czasie Królowi *Ferdynandowi* IV. Wyymują się mieysca, któreby się przed tym czasem poddały.

Gdy twierdze, *Gaeta*, *Pescara* i *Ankona*, które już z lądu i morza przez woyska mocarstw sprzymierzonych są opasane, nie znaydują się na linii działań woyska, którém naczelnie dowodzi Baron *Carrascosa*, przeto oświadcza, iż o ich przeznaczeniu nic stanowić nie może: gdyż dowódzcy tamteysi są udzielni, i rozkazom jego nie podlegają.

3. Na oddanie twierdz i marsz woyska austryackiego do *Neapolu*, ustanawiaią się następujące czasy:

Twierdza *Kapua*, ma bydź oddana d. 21 maja o południu.

Woysko austryackie w dniu tym zaymie stanowisko nad kanałem *Reggilmi.*

Dnia 22 maja, woysko austryackie stanie na linii *Aversa*, *Afragala*, *Melito* i *Giugliano.*

Woyska neapolitańskie dnia tego udadzą się do *Salerno*, dokąd we dwóch dniach zaydą i staną na kwaterach w mieście i jego okolicach, i będą tam oczekiwały na dalsze o swym losie postanowienie.

Dnia 23 maja, woyska sprzymierzone zaymą miasto *Neapol*, i wszystkie jego cytadelle i porty.

4. Wszystkie dalsze miéysca obronne, cytadelle i porty (wyżéy pomienione wyymując), które się wewnątrz granic królestwa neapolitańskiego znaydują, jako to: *Scilla*, *Amantea*, *Reggio*, *Brindisi*, *Manfredonia*, &c., także, wszystkie zasoby artylleryczne, zbrojownie, składy i wszelkiego rodzaju zakłady wojenne, woyskom sprzymierzonym wydane zostaną, w tymże czasie, w którym niniéysza konwencya do każdego z miéysc tych przyydzie.

5. Załogi wyciągną z twierdz z honorami woyskowemi, bronią, bagażami, kassami woyskowemi, zapasami u-biorczemi korpusów, i wszelkiemi papierami do administracyi należącemi, bez artylleryi.

Oficerowie inżynierii i artylleryi twierdz, mianowanym do tego oficerom woysk sprzymierzonych, wydadzą wszystkie papiery, plany, inwentarze artylleryczne i inżynieryi, do twierdz należące.

6. Względem sposobu opuszczenia twierdz, równie, jak względem zostawujących się w nich chorych, ranionych i względem sposobu ich przewiezienia, zawarte będą szczególne umowy z dowódzcami twierdz pomienionych i dowodzącymi Jenerałami woysk sprzymierzonych.

7. Neapolitańscy dowódzcy twierdz odpowiedzialnymi zostają za całość zapasów, które się w czasie oddania w składach znaydują: zapasy takowe, i wszystko to, cokolwiek się w obrębie twierdzy znáyduje, w należytym porządku woyskowym zdadź są obowiązani.

8. Natychmiast, oficerowie głównego sztabu woysk sprzymierzonych i neapolitańskiego, wysłani bydź mają do różnych wymienionych mieysc obronnych, dla uwiadomienia Dowódzców o niniéyszych warunkach, i dla zawiezienia rozkazów około ich dopełnienia.

9. Po objęciu stolicy, wszystkie dalsze części kraju królestwa neapolitańskiego woyskom sprzymierzonym całkowicie oddane bydź mają.

10. JW. Dowódzca naczelny, Baron *Carascosa*, aż do weyścia woysk sprzymierzonych do stolicy królestwa neapolitańskiego, przyymuie na siebie obowiązek; szuwania nad

zachowaniem wszystkich bez wyjątku rzeczy, do własności krajowéy należących.

11. Woysko sprzymierzone obowiązuie się, przedsięwziąć potrzebne środki, w celu zachowania od wszelkich obywatelskich rozruchów, i dopełnienia w sposób nayspokoynieyszy objęcia krajów królestwa neapolitańskiego.

12. Wszystkich w teraźnieyszéy woynie, przez obie strony, równie przez woyska sprzymierzone, jak neapolitańskie, zabranych jeńców, obie strony nawzajem sobie powrócić mają.

13. Wszystkim cudzoziemcóm lub *Neapolitańczykom*, wolno jest, w przeciągu jednego miesiąca, licząc od dnia ninieyszey konwencyi, należytemi opatrzyć się pasportami i wynieść się z królestwa.

Chorzy i ranieni powinni podobnę życzenie swoje w tymże przeciągu czasu oświadczyć,

Ninieysza konwencya, jeżeli potwierdzoną zostanie, ma bydź w jak nayprędszym czasie wymienioną. Dla większéy ważności niżéy podpisani umocnili ją podpisami i pieczęciami swémi.

Działo się na przedpocztach w *Casa - Lanza* pod *Kapuą*. Dnia 20 maja 1815 roku.

podpisano: Hrabia *Neipperg*, Feldmarszałek Leytnant, Dowódzca Dywizyi woyska austryacko neapolitańskiego.

podpisano: Baron *Colletta*, Jenerał porucznik, Dowódzca inżynierów woyska neapolitańskiego

Na mocy mego pełnomocnictwa i jako Wódz naczelny c. k. woyska neapolitańskiego, ratyfikuję powyższe warunki ninieyszéy konwencyi militarnéy. w *Casa - Lanza*, dnia 20 maja 1815 roku. *Bianchi* F. M. L.

Na mocy mego pełnomocnictwa, i ze stopnia mego, jako Wódz naczelny woyska neapolitańskiego, przyymuję i ratyfikuję powyższe warunki ninieyszéy konwencyi militarnéy. Działo się w *Casa - Lanza* pod *Kapuą*, dnia 22 maja 1815. Baron *Carrascosa*.

Podpisano i ratyfikowano przez posła nadzwyczaynego i ministra pełnomocnego K. J, Brytanii W., przy dworze Toskańskim, w nieobecności Wodza naczelnego siły lądowéy i morskiéy na brzegach neapolitańskich. Działo się w *Casa - Lanza* pod *Kapuą*, dnia 20 maja 1815. *Burghersh*.

Daléy w téyże gazecie czytamy, co następuje: „Przez gońca, który nocy przeszłéy przybył tu (do *Wiednia*) z głównéy kwatery C. K. woyska neapolitańskiego, a dnia 21 maja z *Neapolu* był wysłany, kapitana, Hrabiego *Thurn*, otrzymaliśmy następujące doniesienia, o ważnych wypadkach, które po zawarciu już powyższéy konwencyi zaszły:

Capua zajętą została przez woyska c. k. d. 21 o południu; załoga nieprzyjacielska tego miasta, pod dowództwem Jenerała *Pepe*, przed nadeyściem jeszcze woysk c. k., samowolnie się rozwiązała, i wszelkiéy swawoli i gwałtów się dopuściła. Dowodzący Jenerał *Carascosa* i Xiążę *Gallo*, którym ledwie udało się wyśliznąć od szaleństwa żołnierzy, w tymże czasie otrzymali wiadomość o powstaniu, które w *Neapolu* przeciw dotychczasowemu rządowi wybuchnęło. Gwardya obywatelská nie była już w stanie dłużéy w karności utrzymywać pospólstwa i lazaronów. Do główného kwatery woysk c. k., przybyły deputacye od pomienionego Jenerała i z *Neapolu*, z prośbą naymocniéyszą, iżby woyska c. k. weyście swoje do stolicy, jak tylko można, nayprędzéy przyspieszyły. Stosownie więc do tego, F. M. L., Hrabia *Neipperg*, otrzymał rozkaz, z dwóma regimentami huzarów *Lichtensteina* i dragonów toskańskich, natychmiast iśdź do *Neapolu*, nieporządek wstrzymać, i dowództwo tego miéysca objąć. W chwilę jego weyścia, d. 22 o godzinie 2 zrana, rozruchy do naywyższego już doszły stopnia. Gwardya obywatelska, wzmocniona oddziałem morskich żołnierzy angielskich, których admirał *Exmouth* posłał, broniły pałacu królewskiego, i złożonych w nim rzeczy drogich, od wdzierającego się pospólstwa. Przybycie woysk c. k., nie dopuściło rabunku, i własność Stanu dla nowego rządu zachowało. Tegoż dnia, Wódz naczelny J. F. M. L. Baron *Bianchi*, w towarzystwie Królewicza, Xięcia *Leopolda Sycyliyskiego*, na czele 20,000 woyska, wpośród nayżywszych okazów zapału ludu, uroczyste swe weyście do *Neapolu* odprawił. Chociaż większa część pospólstwa uzbroiła się bronią, przez woysko rzuconą, jednak porządek natychmiast przywrócony został. Energiczne rozrządzenia c. k. Wodza naczelnego i F. M. L. Hrabiego *Neipperga*, zapewniają zupełne uspokojenie okolic i prowincyy, w których duch insurrekcyyny rozszerzony został przez rozwiązane i

na wszystkie strony rozsypane woysko. Król *Murat*, jeszcze dnia 19 wieczorem, w towarzystwie Jenerałów *Milleta* i *Rocca - Romana*, Xiążąt *Pignatelli*, *Cerchiara* i *Schiletti*, oraz wielu innych *Neapolitańczyków*, siadł na mały okręt kupiecki w *Neapolu*, dla popłynienia na wyspę *Ischia*, a ztamtąd do *Gaety*, albo do *Francyi*. Królowa, która się na angielskim okręcie *Tremendous* znaydowała, przez konwencyą, wcześniéy jeszcze, z Komodorem *Campbell* zawartą, miała sobie z orszakiem zapewniony powrót do *Francyi*. Na oświadczenie admirała *Exmouth*, że komodor nad dane sobie instrukcye postąpił; ze strony cesarsko austryackiéy, za przyłożeniem się Xięcia *Leopolda Sycyliyskiego*, tudzież Lordów *Exmouth* i *Burghersh*, dalszę z nią rozpoczęto układy; skutkiem których Królowa z dziećmi swémi, które się teraz w *Gaeta* znaydują, oddała się pod opiekę J. C. K. A. Mości, i na okręcie angielskim, z Jenerałami *Macdonald* i *Livron*, ministrami *Zurlo* i *Mosburg*, uda się do *Gaety*, a ztamtąd do *Tryestu*, gdzie od łaski J. C. Mości oczekiwać będzie przeznaczenia, względem swojego tam pobytu, z obowiązaniem się, iż bez zezwolenia J. C. Mości, ani do *Francyi*, ani do *Włoch* nie powróci. Dnia 23, w dniu zawarcia ninieyszey konwencyi, angielsko sycyliyska wyprawa, pod dowództwem Jenerała *Macfarlane*, około 6,000 ludzi mająca, ukazała się w porcie neapolitańskim. Woysko Króla *Murata*, które w dniu 19 i 20, w marszu swym z *Kapuy* do *Neapolu*, składało się z 16,000 ludzi, a w téy liczbie było 2,300 jazdy, i podług konwencyi w okolicach *Salerno* rozłożone bydź miało, w kilku się dniach tak rozeszło, iż żadnego zupełnego oddziału woyskowego złożyć z nich niepodobna. Tym sposobem, po sześciotygodniowéy woynie, która woyskom cesarsko - królewskim i dowódzcóm ich, wiekuistą zapewniła sławę, wiarołomne przedsięwzięcia, w celu zapalenia rewolucyi we *Włoszech*, koniec wzięły; a sprawca jéy w haniebnéy ucieczce uyrzał, rozwiązanie się woyska i królestwa swojego. Srodki rewolucyyne obróciły się przeciwko tym, którzy ruchem ich kierowali, i łasce tylko zwycięzcy winni, że nie zostali ofiarą tego szału, do którego samiż pospólstwo przywiedli.

Gazeta *Diario Romano* (pisze *Oester. Beob.*), umieściła następującą Odezwę Ferdynanda IV do Neapolitańczyków:

Neapolitanie! Przyszła chwila, w któréy powracam na móy trón Neapolitański. Wszystko się jednoczy, dla szczęśliwego postępowania śladami mojémi. Wasze zgodne żądania wzywają mię na powrót. Powszechne życzenie Wysokich Mocarstw wraca mi moje prawa. Stała i silna pomoc Nayjaśnieyszych sprzymierzeńców moich wspiéra mię i zachęca. Wchodzę na czele woysk, nie jako przywłaszczyciele, dla zwodzenia i podburzania nieznajomych narodów; albo, jako awanturnicy, dla pochwycenia tego wpośród burzy i rozbijania się okrętów, czegoby im pokóy dać nie mógł. Powracam na łono drogiego rodzeństwa mego. Przychodzę, abym przyniósł wam pocieszenie i pokóy. Przychodzę, abym wrócił wam dawną wesołość, a wiecznie zagładził pamięć przebytych cierpień. Nie! Nie jesteście do tego stworzeni, abyście z pochodnią woyny szli przeciwko tym, którzy waszymi nieprzyjaciółmi nie są. Nie jesteście stworzeni, do płaszczenia się przed tym zwodniczym obrazem wielkości, która z samego tylko zniszczenia i okropności powstaje. Dzieje przodków waszych są nader zaszczytnémi dla wás. Potomkowie Brutów, Kampanów, Samnitów, powinniście obalić przychodniów, burzycieli waszéy pomyślności i domowéy spokoyności waszéy; a nie bydź ofiarami rzezi ich szarlatańshwa. Synowie wasi nie powinni znaydować grobów swych pod lodowatą strefą. Majątku waszego, płodów szczęśliwéy waszéy ziemi, wy tylko sami odtąd używać powinniście. Neapolitanie! Powróćcie w objęcia moje! Jam się między wami zrodził. Ja znam wasze obyczaje, wasz charakter, wasze zwyczaje; i szacować je umiém. Niczego z taką pożądliwością nie pragnę, jako, abym dał wam naywiększe dowody oycowskiéy mojéy miłości, i nowy okres moich rządów, oznaczyć szczęśliwą epoką pomyślności i prawdziwego dobra. Jeden dzień zatrze nieszczęśliwe pasmo cierpień kilkuletnich. Swięte i nietykalne zaręczenie umiarkowania, łagodności, ufności wzajemnéy i je-

dności dostateczney, staną się rękoymią przyszłey spokoyności waszey. Neapolitanie! Wspieraycie waszémi natężeniami przedsięwzięcie w tak wielkim, tak sprawiedliwym, tak dobroczynnym celu; przedsięwzięcie, które jest częścią spólnéy sprawy Europy całéy; na którey obronę wszystkie uzbroiły się narody. Przyrzekam wam, iż nikt, bez wyjątku, nie będzie pociągany do sprawienia się z czynienia swego, przeciwko obowiązkom wierności dla mnie, równie w czasie piérwszego oddalenia się mojego z tego królestwa, jak i w czasie drugiego. Nieprzenikniona zasłona wiecznie zakrywa wszystkie przeszłe czyny i zdania. Dla czego królewskiém mém słowém nayuroczyściéy zaręczam zupełne przebaczenie i zapomnienie przeszłości, w całey obszerności znaczenia tych wyrazów. Przyrzekam wszystkim Neapolitańczykom i Sycyliyczykóm, w lądowém i morskiém woysku służącym, płacę, stopnie i znaki woyskowe, jakie teraz mają, zatrzymać. Oby Wszechmocny, którego na świadectwo rzetelności i dotrzymania moich przedsięwzięć wzywam, powodzeniom ich błogosławić raczył. Palerma, w dniu piérwszym miesiąca maja 1815.

podpisano: Ferdynand.

W téyże czytamy gazecie: „Podług doniesień z *Genui*, Oyciec ś., dnia 18 t. m., pomienione opuścił miasto, udając się przez *Alexandryą* do *Turynu*, dokąd przez Króla Jmci *Sardyńskiego* zaproszony został; ztamtąd przez *Modenę* i *Florencyą* do państw swoich pojedzie. Kardynałowie nie jechali do *Turynu*, ale do *Florencyi* J. S. poprzedzą. — Lord *Bentinck* d. 17 z *Genuy* do *Londynu* wyjechał. — Wielkorządca *Medyolanu* i minister woyskowy, Hrabia *Saurau*, jadąc do woyska c. k. neapolitańskiego, d. 19 był we *Florencyi*, a po audyencyi, którą nazajutrz u W. Xcia miał sobie daną, wyjechał drogą do *Rzymu*.

NIEMCY.

Podług gazety wiedeńskiéy *Oesterreichischer Beobachter*: „Arcy Xiążę *Maxymilian*, d. 23 t. m., do *Monachium* przybył. — D. 21 maja cesarsko austryackie regmenta *Meerfelda* ułanów, i *Bieniowskiego* pieszy, do woyska ciągnące, do *Ratysbony* przyszły. 3 oddziały woysk Cesarsko Rossyyskich, każdy po 6,000 ludzi, przechodziły przez *Weiden* i *Schwartzenfeld*. — Była Królowa westfalska, z orszakiem swoim, d. 22 maja do *Ratysbony* przybyła, gdzie kilka dni zabawić miała. — Dnia 24 maja Xiążę *Schwartzenberg*, z całą główną kwaterą, z *Heilbronn* do *Heidelberga*, przybył. Małżonka Xięcia od kilku dni tamże się znayduje.

Gazeta berlińska donosi od brzegów *Menu*, pod dniem 1 czerwca: D. 27 p. m., Jenerałowie 2go oddziału główney kwatery Rossyyskiéy, z licznym orszakiem oficerów sztabowych i różnych urzędników do *Hoff* przybyli. D. 24 do *Norymbergi* przyszło wiele regimentów jazdy rossyyskiéy i park artylleryi, a d. 26 nanowo przyszły 2 regimenta jazdy i artylleryi. — Sławny anatomik i chirurg, professor *Langendeck*, w *Götindze* ze wszystkimi uczniami swymi, udał się do woyska dla posługi chirurgiczney. — Baron *Otterstadt*, sprawujący interessa pruskie przy wolnem mieście *Frankforcie*, d. 26 p. m., listy swe wierzytelne senatowi złożył, i ze zwyczaynemi obrzędami był przyjęty. — Austryackie i inne woyska niemieckie bardzo się już do granic szwaycarskich zbliżyły. — W *Bryzgowii* stoi 24,000 austryaków. W okolicach *Bazylei* ważnych oczekują wypadków. Woysko Xcia *Schwartzenberga* 240,000 ludzi ma wynosić: nazywać się ono będzie woyskiem *górnego Renu*. We *Freyburgu*, w *Bryzgowii*, znayduje się zasób rojalistów francuzkich, którzy do służby *Ludwika XVIII* weyśdź pragną: liczba się ich codziennie powiększa. Jak tylko będzie dostateczne przekonanie o ich uczuciach, natychmiast do *Niderlandów* odesłani zostaną. — Kupiec *Köchlin* z *Mühlhausen*, który w *Lörrach*, jako szpieg był aresztowany, d. 18 we *Freyburgu* rozstrzelany został. 4ch innych szpiegów francuzkich pod ścisłą strażą trzymają.

Xiążę następca tronu bawarskiego, przed wyjazdem swoim z *Salzburga*, do *Monachium*, zkąd się uda do główney kwatery *Manheim*, wydał do bawarskiéy milicyi następujący rozkaz dzienny:

„*Pokoju spodziewały się ludy; niesłychana wiarołomność zburzyła tę nadzieję: chytry nieprzyjaciel szukał tylko przewłoki czasu, aby znowu tym zostać, czym był; aby dosiądz, czego żądał, — ujarzmienia* Europy! — *N. Król Jmć, czci godny i ukochany oyciec moy, przychylił się do gorliwych życzeń moich, iżbym należał do téy świętéy, wszystkich Niemców łączącéy walki, która równie chałupy, jak trony obchodzi: jest ona sprawą każdego, bo każdemu zgubą zagraża. Naywyższym reskryptem poruczone zostało Jenerałowi Porucznikowi Hrabiemu* Eckart, *kierowanie uzbrojeniem krajowém w czasie niebytności mojéy. Urządzeniom tym, zabezpieczającym byt Bawaryi, życzę naydzielniéyszego postępu. Nayczulsze dzięki moje oświadczam wszystkim, którzy mi zaufanie okazali, sami się do oręża wzięli, albo darami swemi innych uzbroili. Jeźliby do tego przyszło, żeby Francuzi do Bawaryi wkroczyć mieli, wtenczas pospieszę do mężnéy milicyi bawarskiéy, zwyciężyć, lub poledz za króla i oyczyznę.*"

NIDERLANDY

Podług gazety berlińskiey, z *Bruxelli* pod dniem 28 maja: „*Ludwik* XVIII zalecił ministrowi marynarki *Beugnot*, czuyne mieć oko na wszystkich *Francuzów*, którzy do *Ostendy* &c. przybywają. Dawniéyszy minister policyi P. *Dandré* obowiązany jest także czuwać, około bezpieczeństwa osoby królewskiéy. — Xżę *Poix* z *Paryża* do *Gandawy* przybył. Podług jego powieści, około końca teraźniéyszego miesiąca (po odprawieniu majowego pola) *Bonaparté* do woyska má się udać. — Król nász z familiją wyjeżdża ztąd napowrót do *Hagi* — Xiążę *Fryderyk Oranii* kwaterę swoję przeniósł z *Zotteghem* do *Oudenarde*."

Czytamy w *Korrespondencie hamburskim*, z *Bruxelli* pod d. 28 maja. Wczora przybiégł tu goniec od Króla Wirtemberskiego z depeszami do Xcia *Wellingtona*. — Do *Ostendy* témi dniami zawinął okręt z *Havre*, na którym przyjechali przywiązani do Króla *Francuzi*. Daje się teraz postrzegać powszechné poruszenié w całém woysku sprzymierzoném, pod sprawą Xcia *Wellingtona* i *Blüchera*. Pierwsze idzie ku sámey granicy francuzkiéy; drugie za niém następujé — Dzisiáy przyszło tu 6.000 *Anglików* i *Szkotów*, którzy z *Ameryki* powrócili, i w *Ostendzie* na ląd wysiedli. Pomiędzy obustronnémi przedpocztami znowu témi dniami w różnych mieyscach utarczki zaszły. Wzajemná nienawiść do náywyższégo już doszła stopnia — Gwardye narodowe, które we *Francyi* w marsz wyruszyły, składają się z náynikczemniéyszéy klassy ludzi, prawdziwych sankiulotów — Wyprawa tajemná, którá przed niejakim czasem z *Anglii* wyszła, wiele broni i ammunicyi do *Vandei* na ląd wyłożyła: rojaliści tam corázs się wzmagają. — Przybywający z *Francyi* utrzymują, że *majowé pole* d. 26 nie nastąpi."

FRANCYA.

W gazecie berlińskiéy czytamy między doniesieniami z *Francyi* do 23 maja: „Wielka rewija, którą *Bonaparté* na dzień 21 zapowiedział, odłożoną została. Wiele już regimentów staréy i młodey gwardyi na placu *Tuilieris* stanęło, gdy woyska odebrały rozkaz przeciwny i znowu do koszar powróciły, prócz jednego regimentu, który z *Paryża* wyruszył. — P. *Desgenettes* jeneralny medyk i *Percy*, Jeneralny Chirurg wielkiego woyska, wyjechali do główney kwatéry, do *Laon*. *Bonaparté* ciągle jeszcze w *Paryżu* bawi. — Ma się formować 24 batalionów konfederacyynych strzelców, z tych mieszkańców *Paryża*, którzy nie należą do klassy obywateli, ani do gwardyi narodowey, ale do klassy naiemnych robotników. Wybierać ich będą szczególniey z przedmieść i okolic miasta. Każdy batalion ma wynosić 720 ludzi. 4 bataliony stanowią brygadę. Przeznaczeniem ich, iest obrona wzgórzów na około *Paryża*. Każda brygada będzie miała oddzielne do bronienia mieysce. Jenerał porucznik *Darricau* i 6 marszałków obozowych kierują całym tym korpusem, w którym oficerowie linijowi dowodzą. Kompanije te zbierają się każdey niedzieli na ćwiczenia. Karabiny i patrontasze dano im ze składów. — Nowa konfederacya paryzka odbyła d. 19 t. m. pierwsze publiczne zebranie, pod prezydencyą dawnieyszego trybuna *Carez*. — Jenerał Porucznik Hrabia *Harville* umarł. — Jenerałowie *Quesnel* i *Fournier* mianowani są dowódzcami w *Lyonie* i *Marsylii*.

Przed rokiem, przeszła *Francya* z despotyzmu

do monarchii, teraz zaś z monarchii do konfederacyi. Wszędy się konfederacye zawiązuią. *Napoleon Bonaparté* kieruie poruszeniami woyska, a *Lucyan Bonaparté* poruszeniami ludu. *Carnot* i *Fouché* stoją w odaleniu, i zdają się mieć chęć zbliżenia się do *Ludwika XVIII*, gdyż postrzegają, że konstytucye nie rządzą; że rzeczypospolitey spodziewać się nawet nie mogą; a dawny terroryzm wężową swą podnosi głowę. *Monitor* pisze coraz otwarciéy o nieukontentowaniu i niespokoyności wewnątrz kraju. W *Versailles* we dnie i w nocy rozrzucają proklamacye. W *Lyonie* głośno wołaią: Niech żyje Król! Liczba nadzwyczaynych urzędników policyynych podwojoną została.

Hrabia *Lobau* (następca *Vandamma*) ostrzega o królewskich werbownikach i podżegaczach, którzy się starają rozwiązać woysko francuzkie; o pisanych i drukowanych fałszywych wiadomościach i przyrzeczeniach, które rozrzucaią i rozdają. Monitor pisze o dezercyi w woysku północném, jako o *fałszywéy pogłosce.* (Podobnémi pogłoskami gardzonoby, a nie zbijanoby, jeźliby *fałszywemi* były.) W *Alzacyi* porywają codzień i wiozą do *Paryża* wszystkich, którzy ściągnęli na siebie podeyrzenie o rojalizm. W departamencie *wyższéy Garony* z gorliwością unosi się prefekt przeciwko tym, którzy usiłują nakłonić żołnierzy do opuszczania chorągwi. — Potwierdza się wiadomość o rozruchach i rozbrojeniu gwardyi w *Lille.* Doszła ta wiadomość do Króla francuzkiego przez Półkownika 3go regimentu kirassyerów i jednego sztabs oficera gwardyi narodowéy, którzy opuścili *Lille*, dla udania się pod chorągwie królewskie. Woysko królewskie miało się powiększyć do 15,000 ludzi. — Tylko jedna gazeta tuteysza nazywa Króla francuzkiego, *Ludwikiem XVIII*; wszystkie inne, zapewne z rozkazu, mianują go, *Hrabią Lille.* Gazeciarz *Mehee* wytyka, że *Fouché* nie dość surowie z rojalistami postępuje. — D. 16 t. m. aresztowano tu Panią *Desnanats*, gdyż padło na nią podeyrzenie że pismo, *cri d'allarme*, z jey pióra wyszło. — Na ulicy *Cadra*, między ulicami *Montmartre* i *Montorgueil* robią teraz podziemną drogę. — Magistrat Strasburski podpisał także akt związkowy, i wezwał obywateli do przystąpienia.

W *Lyonie* nie chciał pleban jeden poświecać 2 chorągwi, i trzeba było zmusić go do tego. W tamteyszéy gwardyi narodowéy było wielu takich, którzy nie chcieli u chorągwi swoich zamieniać wierzchołka drzewców z liliią na wierchołki z orłami; trzeba ich było zmusić do tego. — Préfekt w *Nantes*, w odezwie swojey pod 17 t. m., do mieszkańców lewego brzegu *Loary*, mówi o zwodzących i zwiedzionych i napomina lud, iżby się nie dał oszukać. „Inaczéy, nadto wcześnie doświadczylibyście, iż nanowo ściągnęliście na siebie okropność domowéy woyny. Rzucają potwarz na woysko. Wzywaią was do oporu &c." (Odezwa ta dowodzi, że doniesienia o powstaniu w *Wendey* są prawdziwe.). Jakoż w rzeczy saméy o dwie godziny drogi od *Nantes* uderzyli insurgenci na 30 żandarmów. — Oficer jeden, który z *Francyi* przybył, opowiada, że wszędzie mężczyzn gwałtem biorą i do twierdz pędzą. Znowu są wprowadzone kolumny ruchome, które, gdzie nie znaydują mężczyzn, tam kobiety i dzieci aresztują.

Na całéy granicy francuzkiéy od *Renu*, nadzwyczayna czynność panuie, i wszędy zbieraią znaczne odziały woyska, którémi dowodzą Jenerałowie *Molitor*, *Heudelet*, *Granjéan*, *Merlin* i *Delort.* Korpusem stojącym w okolicach *Befort* dowodzi Jenerał *Lecourbe.* Wszystkie drogi i przeyścia przez góry *Vosges* mocnemi zasiekami zawalone zostały. Woysko *Mozeli* pod Jenerałem *Gerard*, uczyniło poruszenie, dla zaięcia stanowisk przed *Thionville* i *Longwy*, w celu połączenia się w jeden łańcuch z woyskiém *Reńskiem* pod *Bitsch.* Pod *Vesoul* i *Besanzon* zbiera się kilka korpusów woyska dla utworzenia lewego skrzydła woyska *Alpeyskiego.* Marszałek *Suchet* wyjechał z *Lyonu* dla objęcia naczelnego dowództwa nad tém woyskiém. Do *Pontarlier* przybyło znowu 2,000 woyska francuzkiego, w *Annecy* i okolicach stoią 4 regimenta francuzkie.

Gwardya wkrótce 40,000 głów wynosić będzie Jenerał *Drouet* jest Adjutantem majorem jeneralnym gwardyi. Jenerał *Friant* dowodzi grenadyerami pieszemi, Jenerał *Morand* strzelcami starey gwardyi pieszéy; Jenerał *Guyot* grenadyerami konnemi; Jenerał *Ornano* dragonami; Jenerał *Colbert* ułanami; Jenerał *Lefebvre Desnouettes* strzelcami konnymi. Półkownik *Deschamps* dowodzi artyleryą lekką, która w kilka dni z 80 uprzężonych dział składać się będzie; &c. Trzy dywizye młodey gwardyi są pod rozkazami Jenerałów *Brayer*, *Meunier* i *Barrois.*

Bonaparte pisał następujący list do Ministra woyny: „Móy Kuzynie. W 3ciey i 4tey dywizyi woyskowéy jest wielu ludzi, którzyby woysko nasze powiększyć mogli, gdyby pieniądze były na ich umundurowanie. Napiszę do ministra skarbu, iżby im pieniędzy dostarczył."

Podług gazety *Korrespondenta hamburskiego*, z *Paryża* d. 22 maja, znajomy Jenerał *Hoggendorp* przeniesiony jest na dowódzcę do *Strasburga.* — Dnia 17 maja przybiegł do *Paryża* goniec od *Murata*, co dało powód do pogłoski, że *Murat* z familiją sam przybył. — Wielu Kommissarzów, którzy do departamentów wysłani byli, zamordowano. — Do *Hiszpanii* nie wpuszczają teraz *Francuzów*, którzy nienależą do klassy emigrantów — *Lucyan Bonaparté*, deputowanym do Izby reprezentantów, z departamentu *Izery* obrany został. Żołnierze, którzy od woyska północnego dezerterowali, jako nie obecni, wymazani są z listy, a majątek ich konfiskacie podpada. — Z *Douay*, gdzie się ludwisarnia znayduje, wszystkie zapasy broni w głąb kraiu wywożą. — *Lafayette* i syn jego obrani zostali deputowanymi do Izby reprezentantów z departamentu *Sekwany* i *Marny.* — Od kilku dni przybywa tu wiele oficerów, którzy obrani są deputowanymi na majowé pole. — Xiążę *Feltre* (*Clarke*) miał otrzymać od *Bonapartego* pozwolenie powrócenia do *Francyi.* (Gazeta warszawska dodaie, że się ten Marszałek we *Francyi* już ma znaydować.) — Także podług Korrespondenta warszawskiego, d. 17, kilka korpusów staréy gwardyi wyszło z *Paryża* ku północnéy granicy, a nazajutrz pociągnęło tamże 12.000 ludzi nowéy gwardyi.

Włoskie gazety donoszą, że d. 16 t. m., do *Chambery*, przez telegraf przyszła wiadomość, że w *Paryżu* zaszedł wypadek okropny, niespodziewany, i niepowetowany.

3. Imperatorski Pocztamt Litewski ogłasza, iż na drugą połowę teraźnieyszego roku 1815, i na pierwszą połowę następującego roku potrzebuje dostarczenia drzewa opałowego, od 600 do 800 sążni jednopołanowych, trzy arszynowych, i w tym celu wzywa życzących podjąć się takowego dostarczenia, z dostatecznemi ewikcyami, dla licytacyi i zawarcia kontraktu, aby chcieli przybywać do pomienionego Pocztamtu w terminach dnia 18, 22 i 25 teraźnieyszego miesiąca czerwca.

3. W Kommissyi Wileńskiego Prowiantskiego Depo odbywać się będzie licytacya na dostarczenie do magazynów, w Guberniach Wileńskiey i Grodzieńskiey prowiantu, i w tym celu wszyscy, chcący podjąć się takowego dostarczenia, mogą przybywać sami, albo przez Plenipotentów, z dostatecznemi ewikcyami do pomienioney Kommissyi, dla licytacyi, od dnia 5go teraźnieyszego miesiąca do 20go, ostatecznego terminu licytacyi. Dnia 1 czerwca 1815 roku w Wilnie Członek Kommissyi, VII klassy.

2. Oświadczenie imieniem Onufrego Orłowskiego Radnego miasta Wilna i byłego Dyrektora Izby kupieckiey Wileń: czyni się z następnego powodu. Iż gdy na rok teraźnieyszy 1815 z ogułu kupiectwa Wileńskiego na Dyrektorów to iest JPP. Józef Krzyżanowski i Jan Zaycow zostali wybrani, oświadczaiący się równo z datą takowego obioru przestał bydź Dyrektorem tegoż kupiectwa, a do tego, gdy Dyrektor Jan Zaycow już zaymuie się czynnością wszelką, przeto gdyby Publiczność mając iakie do kupiectwa Wileń: interessa już nie do oświadczaiącego się, lecz do nowych dyrektorów po satysfakcyą udawała się przez niniejsze oświadczenie zapowiada. Onufry Orłowski Radny M. W.

3 Od Rządu Gubernskiego Wileńskiego czyni się ogłosze-
nie, iżby Sukcessorowie poległych i z ran zmarłych w czasie
przeszłey francuzkiéy kampanii, służących w półku kurlandzkim
dragońskim oficerów, sztabs kapitanów, Bazylego Karóla syna
Sałohubi, Piotra Jana syna Wazdakina, i Jerzego Bergholca,
uczynili odezwę do pomienionego półku przez Rząd Guberski
z dowodami o pokrewieństwie i gdzie mieszkają; po czém
utrzymywané w tym półku pieniądze, a zmarłym należne,
odesłané zostaną do ich Sukcessorow za rozliczeniem się z pół-
kiem. Dnia 25 maja 1815 roku Sowietnik Sulženko-
Sekretarz Dmitrewski.

1/3 Sąd taxatorsko Exdywizorski na rozdział massy maiątku
JW Bagniewskiego dla jego wierzycieli w Dobrach Krzcze-
niszkach w Powiecie Wileńskim położonych ustanowiony ogła-
sza: iż w dniu 10 junii bieżącego roku w ogólnych obiektach
Sprawy konkursowey oczewisty swóy wyrok zapromolguie, i
o tym interessowanych zawiadamia. Dat w Krzczeniszkach,
1815 maja 29 dnia. Józef Chłopicki Ziem: Pttu Kowien: i
Exdywizyi Prezydent. Jan Narbut Sędzia Ziem: Szawel: Ex-
dywizor. Michał Kuszelewski Ziem: Pttu Wiłkomirs Pisarz
Exdywizor

---

2 Wedle Ukazu Jego Imperatorskiey Mości Samowładną-
cego całą Rossyą etc. etc.

Pozew Edyktalny w skutek Dekretu Ziem: Wileń: w ro-
ku 1814 8bra 31 dnia zapadłego, adsytacyą debitorów do mas-
sy zeszłego Xdza Józefata Mirskiego Kanonika Wileńskiego
nakazuiącego, z powództwa Ur: Antoniego Francessona kapi-
tana artylleryi Litt: i dalszych tegoż Xdza Kanonika Mirskie-
go wierzycieli wynosi się po Obżałch Sukcessorów Xiędza
Konstantego Mirskiego Proboszcza Kublickiego, Berkę Zelma-
nowicza Obyw: Wileń: Izraela Jekowicza Obyw: Oszmiań:
jako Kawenta, Sukcessorów Leyby i Beniamina Gordonów;
Kontryma Antoniego Platera: Filipowicza z poczty Petrolską,
Wodzbuna, Tyszkiewiczową Star: Kiermelską Vogta sukcessorów
Xcia Radziwiłła Karola Sukcessorów: Do złożenia summ do massy
Xiunych, a Sukcessorów zeszłego Xdza Józefata Mirskiego Ka-
nonika Wileń: do assystowania w rozprawie, a mianowicie na
Sukcessorach Xdza Konstantego Mirskiego o sądzenie na onych
czer: zł: 100 z procentami na Berku Zelmanowiczu i Kawen-
cie onego Izraelu Ickowiczu rubli srebr: 1,538; na Gordonach
rubli srebrnych 400; na Kontrymie złł: 1,531 gr: 16; na An-
tonim Platerze zł: 7,000 na Filipowiczu z poczty złł. 180;
na Petralskiey zł: 236 na Wodzbunie złł: 106 gr: 22; na Tysz-
kiewiczowey Star: Kiermelskiey złł: 1,362 gr: 12; na Vogtta
Sukcessorach zł 45 gr 23 na Sukcessorach Xcia Karola Radziwił-
ła zł: 2,270 gr: 28 z procentami o sądzenie na każdym z Obżałch
wydatku prawnego i tego co czasu prawa dowiedzie się z wol-
ną tey Załoby poprawą.

1815 maja 26 dnia Woźny niżéy wyrażony, zeznawam
tym moim relacyynym podanego pozwu kwitem, iż kopiią
onego z oryginałem zgodną w Sprawie Ur. Antoniego Frances-
sona kapitana artylleryi Litt: po UUr Sukcessorów Xiędza
Konstantego Mirskiego Plebana Kublickiego, Kontryma, An-
toniego Platera, Filipowicza z poczty, Petralską, Wodzbuna
Tyszkiewiczową Star: Kiermelską, Vogta Sukcessorow, Xcia
Karola Radziwiłła Sukcessorów, z imion i mieysca mieszkania
niewiadomych oraz Star. Berkę Zelmanowicza Wileń., Izraela
Ickowicza Oszm. mieszkańcow do Kuryera Gazety Litewskiey
ku wydrukowaniu i w Kuryerze zamieszczeniu podałem, i o
terminie stawania przed Sądem Ziem: Wilen: na rokach ju-
niowych Troieckich oznaymiłem i opowiedziałem. Gasper
Dauskiewicz Woźny Pttu Wilen

Roku 1815 mca maja 26 dnia. Przed aktami Ziem:
Pttu Wileń: stawaiąc osobiście Woźny wyżey wyrażony, Re-
lacyą pozewną zeznał. Przyiołem Adam Dauksza Regent.

---

2. Sąd Taxatorsko - Exdżwizorski Dekretem Ziem:
Oszmian: Ru 1814 8bra 24 zapadłym na domiar satys-
fakcyi Wierzycielom WW. Józefa i Antoniny z Tor-
czyńskich Stelnickich Porucz: b. W. Poll: przezna
czony, po uprzedzeniu pierwszego ziazdu i po ukoń.
szeniu wymiaru, zbliżaiąc się do konkluzyi takowego
dzieła i maiąc niehybny zamiar przed dniem 7 tego
miesiąca Junij, weyśc w namowę awizuie o tym wszst-
kich iakiegobądźkolwiek tytułu pretensorów do fol-
warku Łodwkowszczyzny — W Oszmian: Pcie poło-
żonego regulujących się, aby z dowodami ich pre-
tensye upewniaiącemi do Sądu stawali: gdyż w prze-
ciwnym zdarzeniu mocą Remissy Sądu Ziem Oszmiań:
Amissya i wieczny upadek ich pretensyów będzie za-
pisana. Dat Ru 1815 Junij 2 dnia. Raymund Chodź-
ko Ziem: Oszm: Sędzia i Exdywizor. Jerzy Zakrzew-
ski Sędzia Granicz. Oszm: Exdywizor. Dawid Zawadz-
ki Sędzia Gran. Oszmian: Exdyzizor.

---

1 Sąd Powiatowy Ziemski Wileński za przywoła-
niem Aktoratu z Regestrow summaryynych W. Igna-
cego Kossowskiego b. Assesora Sądu Niższego Wiłko-
mirskiego z WW. Dominikiem Oycem, Dominiką Cór-
ką w assystencyi oney Opieki Tyszkami Skarbn: Wiłk-
komir: skutkiem Remissy Sądu Głłgo Depar: 2go Lit:
Wileń: Ru 1813 xbra 16 d. nastałey, z porządku
dzieł w tym Sądzie przewodzących się wyiąwszy,
w sessyach poobiednich wedle reguł tąż Remissą prze-
pisanych, wszelkie stosunki pretensyow Kredytorskich,
za Inskrypcyami W. Dominika Tyszki, Zony onego
zeszłey Apolonij z Domańskich Tyszkowey rozpoznać,
i lokacyą na domach w mieście Wilnie położonych do-

pełnić postanowił, i w tym porządku zaymuiąc się roz-
biorem dzieła, wszystkich Kredytorów i pretensorów
do majątku W. Dominika Tyszki, i zeszłey Żony,
onego ścielących pretensye, wzywa do jawienia się
niezwłócznego w Sądzie Powiatowym Ziem: Wileń,
z tym ostrzeżeniem, iż tenże Sąd jako po odeszłych
Dyllacyach prawnych, i po odbytych głosach Produ-
któwych w konkluzyi ninieyszego miesiąca Junij. O-
czewiście wziąść do namowy przedsiębierze — Ażeby
więc wszyscy Kredytorowie, i z jakiegokolwiekbądź
źrzódła do majątku Wielmożnych Tyszkow pretensye
uraszczać mogący pretensorowie sub amissione causæ,
a Debitorowie że pod nie stanność onych oczewisty na-
stąpi wyrok, do jednoczasowey rozprawy łączyli się,
i niewiadomością niezasłaniali — Ninieyszą wydaje A-
wizacyą. Józef Urbanowicz Z. Ptu Wileń: Regent.

---

1. Niżey podpisany zawiadamia WJPana Józefa Sy-
na Franciszka Wołkowickiego Sędzica Ziem: Ptu Gro-
dzieńskiego otym: Iż zeszły ś. p. Adam Wołkowic-
ki Sędzic Ziemski, Stryy wyżey rzeczonego Józefa,
Testamentem swym zapisał czerwonych złotych sztuk
dwieście dwadzieścia Józefowi Wołkowickiemu jako
Synowcowi swemu, gdyby więc przybył jak nayprę-
dzey do Grodna lub do Russoty folwarku niżey podpi-
sanego, o milę od Grodna położonego, gdzie zupeł-
nie zawiadomionym zostanie, jako od Exekutora
Testamentu, gdzie i od kogo zapisanych mu pieniędzy
poszukiwać. Dat w Grodnie 1815 Ru maja 29 dnia.
Jan Bylczyński Podkomorzy b. Ptu Grodzieńskiego.

---

1. Dla spełnienia Dekretu Sądu Magistratu Wi-
leńskiego dnia 10 marca 1,815 Roku w sprawie Ex-
dywizyi maiątku Jmci Pana Wilhelma Rehfelda
Radnego Wileńskiego, z kredytorami i pretensora-
mi nastałego, za którym odbywała się licytacya
domow tegoż Rehfelda; postanowił tenże Magi-
strat przez rezolucyą dnia 29 maja idącego 1815
Ru zapisaną powtórzyć licytacyą z przyczyn w tey-
że rezolucyi wyrażonych. Dla czego, życzący na-
być domy JJPP. Rehfeldow w Wilnie na Anto-
kolu nad brzegiem rzeki Wilii niedochodząc do Ko-
ścioła S. Piotra leżące, aby wterminach: 1szym: Dnia
siódmego, drugim dnia 10 i trzecim ostatecznym
dnia 12 następnego miesiąca Julij na mieyscu po-
łożenia onych, w każdym terminie po południu od
godziny drugiey do ósmey wieczorney naydywać się
raczyli, ninieysza wydaje się publikata. Jakowe do-
my Rehfeldów wyprzedane będą w tym porządku:
1mo: N. 1361 i 1362 zawieraiące w sobie z drze-
wa zbudowane Browar piwny z kotłem, czopem,
kilsztokiem i czterma kantnarami; oraz udzielną
stancyykę, słodownię z suszni i czopem; oso-
bno stancyę z browarem gorzałczanym i dwoma
staienkami; spichrz z salką, i stancyę drewnianą
z dwoma pokoikami łączne z sienią i stancyą mu-
rowaną z placem pod niemi będącym: 2do: Nr.
1363 zawieraiący drewnianą stancyę z przepierze-
niem, sień, i Browar gorzałczany z kotłem, tra-
bnikiem, i dwoma czopami, także z placem. 3tio:
Część placu czyli ogrodek między tymi 1363 i 1362
Numerami będący. 4to: Nr. 1387 zawieraiący dwie
stancye z przepierzeniami i lodownią pod onemi;
z dwóma piwnicami murowanemi, oraz ogrodem
fruktowym i warzywnym. Niemniey, ponieważ rze-
czonym Dekretem, o oświadczeniu przez JPana
Wilhelma Rehfelda Exdywizyi maiątku jego, wydać
awizacyą potrzykroć przez gazetę kuryera Litew-
skiego dla wiadomości wszystkich bydź mogących
kredytorów i pretensorów tegoż Rehfelda, aby do
następney oczewistey rozprawy z dowodami sub amis-
sione rei w tym Sądzie jawili się, i stawali zadeklarowa-
no; przeto, i w tem celu: ninieysza awizacya dla wia-
domosci jak się rzekło kredytorów i pretensorów,
przez gazetę wydaie się. Dnia piątego miesiąca Ju-
nij 1815 Roku. Onufry Orłowski Radny M. W.

---

1 Zgubiono na zamkowey ulicy dnia 5 Junii 1815
Nuty związane na Fortepiano koncert Mozarta pi-
sany i inne rozmaite; ktoby znalazł raczy oddać
do W. Kochańskiego Koll: Sekr: Naucz: Gimn: Wi-
leń:, prócz podzięki odbierze nagrodę przyzwoitą.

---

1 Uwiadamia się, że Dekret wywodowy służący
Imieniowi JPP. Puzewiczow Ginczewskich znaleziony
w Oszmianie znayduie się u JP. Karabanowicza zostaią-
cego, w Drukarni JXX. Misyonarzow w Wilnie.

Dozwala się drukować—Z. Niemczewski P. Członek Komitetu Cenzury. W Drukarni Dyecezalney u XX. Missyonarzow

DODATEK DRUGI

2. W imieniu małoletniey Xiężniczki Stefanii Córki Dominika, Radziwiłłowny pod Rządem Opieki Naywyższą Jego Imperatorskiey Mości wolą ustanowioney zostający i w imieniu Plenipotenta teyże Opieki Jana Chodźki Prezydenta Sądu Głgo Departamentu 2go Gubernii Mińskiey czyni się naysolennieysze przed całą Publicznością oświadczenie z następnego powodu — Wiadomo jest prawie poszczególniey każdemu że od Roku 1812 dobra Radziwiłłowskie zeszłego Xięcia Dominika Nieswizkiego i Ołyckiego Ordynata z racyi leżącego na onych długu Skarbowi Monarszemu zawinionego i nie płacenia onego w ratach opisanych uległy Sekwestrowi i dochody z onych pod wiedzą Skarbową zostawały: że w Roku 1813 też dobra po niezwróceniu się zeszłego Xięcia do Kraiu na termin oznaczony zostały za skonfiskowane ogłoszone, i że w ostatku Oycowska naylepszego Monarchy litość zwróciła one prawey Sukcessorce i przez osobną ustanowioną Kommissyią ułatwić środki do dzwignięcia tey massy z nieładu i zamentu raczyła; tym powodem, aż by wszystko co się massy tych dóbr tycze było rychło i dostatecznie wyjaśnionym, aby z realnemi Kredytorami mogło bydź otworzone traktowanie, aby nadać ruch należny Interessom zupełnie prawie zamartwiałym. Opieka poruczając mnie w osobach swoich działanie zobowiązała poszczególniey przyjąć niezwłócznie Archivum Massy Radziwiłłowskiey w Nieświżu lokowane, zacząc od tego porządek raczey wymagał, lecz obok tego ostrożność radziła mnie uchybić naymnieyszey formalności, aby rzecz tyle dla domu Radziwiłłowskiego ważna obchodząca tak wielu i w rożnych stosunkach Obywateli, stanowiąca spokoyność i fundusze tylu familiy, była działana z dokładnością, z publiczną i prywatną pewnością, i z tym w opinii nayszkrupulatnieyszém przekonaniem, że ożywiona czynność massy Radziwiłłowskiey nie pragnie na czyjeykolwiek fortunie zwiększać swoje resursa, lecz owszem sprawiedliwym każdemu wymiarem doyść do oczyszczenia własnego — W roku przeszłym 1814 w miesiącu 9brze za nadesłanemi mnie oświadczaiącemu się Plenipotencyami od Opiekunow, gdym przyymował wruczony mnie obowiązek, Rząd Guberski Miński oddaiąc w zarządzenie moje dobra Radziwiłłowskie, co do Archivum Nieświzkiego w rezolucyi swojey zawiadomił, że te po przypadkach wojennych rozrzucone, przez wyznaczone potym osoby zostało bez Regestru (którego przy Archivum nie znaydziono) w kilkadziesiąt złożone pakach, opieczętowane pieczęciami do jedney zlokowane Izby, i tę podobnież opieczętowaną oddano w dozor wojennego Szpitala w tymże Zamku założonego, obok czego też Archivum Rząd Guberski wyznaczonym przez siebie osobom kazał regestrować, zostawić one na odpowiedzialności JW. Prezydenta Sądu Głownego Mińskiego Kaminiskiego, i przy tymże Archivum utrzymał dotąd trwającego Archiwistę Dmuchowskiego któremu i pensya, aby płaconą była postanowił — Nieobecność w kraiu JW. Prezydenta Kamieńskiego byłego dóbr i interessów zeszłego Xięcia Dominika Radziwiłła pełnomocnika, i pobyt onego ciągły w Warszawie, aż do miesiąca marca roku teraźnieyszego nie dozwolił mnie żadnego z onym o zdanie takowego Archivum traktowania, a rzecz sama nie radziła dotykać się onego bez obecności osoby w którey władaniu pełnomocnym wszystko zostawało — W nadziei wszakże wzięcia jakiegokolwiek o interessach składu, żądałem się widzieć z Archiwistą Dombrowskim i wzywającą go do Mińska posłałem pod dniem 26 xbra 1814 Roku rekwizycyą, zniknoł on tém czasem z Nieświża bez zostawienia naymnieyszey o sobie wiadomości i gdzie się podział ciekawy poniżey w tym oświadczeniu doczytać się raczy. Opieka którey o wszystkiém doniosłem, uznała za słuszną moią ostróżność, nie przyymowania Archivum bez skommunikowania się z JW. Kamieńskim, tak więc co do Archivum nastąpiła kilkumiesięczna zwłoka, przybycie JW. Kamieńskiego pierszych dni marca teraźnieyszego Roku do Mińska otworzyło moje z onym o zdanie Archivum traktowanie — Nie żądałem nic więcey iak, aby tenże JW. Prezydent upełnomocnił od siebie zaufaną osobę do zdania Archivum, miałem prawo nie zaprzeczone żądać tego tak z wyrazow dwóch Plenipotencyi przez zeszłego Xięcia, JW. Kamieńskiemu w R. 1810 7bra 5 daney — Jako też z oświadczenia przez Xcia w tymże Roku 8bra 13 dnia w Aktach Słuckich zapisanego i w gazetach Litewskich publikowanego. w którym zawiadamia Publiczność o pełnomocnictwie wydanym przez siebie JW. Kamieńskiemu, to tylko za obowiązuiące się siebie bydź oświadcza co przez tegoż pełnomocnika lub ustanowione od onego osoby działanym będzie — Lecz JW. Prezydent Kamieński nie chcąc się znać do przyjętego obowiązku, żądanego od siebie do zdania Archivum nie uczynił urządzenia donosząc mnie, że W. Chryzostom Dombrowski ponieważ jakoby był Archiwistą, on więc jeden zdawać i odpowiadać za wszystko powinien — Kiedy wyżey cytowana Rządu Guberskiego rezolucyia informowała mnie, że Archivum było zostawione na odpowiedzialności JW. Kamieńskiego, że W. Chryzostom Dombrowski działał w owczas przy konfiskacie dobr i Archivum, nie jako Archiwista, lecz owszem jako Plenipotent JW. Kamieńskiego — I że Archiwistą był Dmóchowski, nie mogłem tym bardziey zgodzić się na podawany projekt, przez oświadczenie w Aktach Ziemskich Mińskich zapisane znać dałem, dla czego nie przyymuię Archivum, doniosłem powtornie otem wypadku Opiece, a tak znowu co do tegoż Archivum, nowa nastąpiła zwłoka — W takim nieładzie zostawiony, pozbawiony zupełnie wszelkich do obiaśnienia się o interessach pomocy — Musiałem z poniesieniem kosztu znacznego na użycie wielu osób na częściowych Plenipotentów i utrzymanie licznych Kancellaryy, zbierać poiedynczo wszystko co można było, kopiować wszystkie papiery przez pretensorów składane, szukać po wszystkich nie mal Aktach sladow i dowodow, słowem w tym chaosie stanowić jakikolwiek porządek, i dążyć do swiatła którego mnie upornie i z osobistych tylko widokow pozbawiono, tak się odbywały Mińskie i Nowogródzkie Kontrakta, odktyte z trudem naywiększym, acz częściowie ieszcze zrzódła Jntrat posłużyły do opłacenia każdemu z niesprzecznych wierzycieli Procentow, a nie którym części kapitałów, wyswietliły się resursa massy i usuwała się z opinij powszechnéy ta zasłona bankrucka, pod jaką oną ukryć i przed czuynością Skarbu Monarszego, i przed okiem jnteressowanych Obywateli starano się — Nadeszły Kontrakta Wileńskie, w miesiącu Aprilu pomiędzy uzbieranemi przezemnie materyałami miałem Kopiią tabell debitow massy Xiążęcey przez JW. Zaleskiego byłego Pełnomocnika na rok 1809 sprawiony, czytaiąc na oney, iż ieszcze massa Radziwiłłowska miała siedm milionów kilkakroć sto tysięcy złotych Polskich należnych sobie kapitałów. widziałem zrzódło gotowych ressursow pogaszenia znaczney części jnteressow, oczyszczenia dóbr z pod bezcennych zastawow i temu podobnych układów, a że znacznieysza część Debitorów składała się z obywateli Gubernij Litt: Wileń:. pewny byłem ztamtąd znacznego zasiłku — Przewidziała oboa usilnosc takowe dla massy korzyści, odmówił mnie JW. Prezydent Kamieński oddania Obligów debita wyjaśniających, które, że w Archivum Nieświzkiem złożone nie były, późnieysze przekonają dowody — I nadto w imieniu Xiężney Wdowy iako iey Plenipotent działaiąc okrył zapozwem i aresztem, upodobańsze swym proiektom Kapitały; tak więc pozbawiony wszystkiego przybyłem do Wilna bez nadziej skończenia iakiegokolwiek jnteressu, wszakże słuszni obywatele uznaiąc dobrowolnie zawinione przez siebie summy, tudzież znaczne nadpłaty onych po większéy części do rąk JW. Kamieńskiego ukazując przystąpili zé mną do układow i wypłat, przestaiąc na kwietacyach, i tak JW. Morykoni Starosta Wiłkomirski opłacił w zupełności restuiący na onym za kupno dóbr Swiadościa i dalszych kapitał, JW. Tyszkiewicz Półkownik zostawiwszy u siebie trzydzieści kilka tysięcy złotych na rachunek mający się czynić, z Possessyi zastawney traktu Baranowskiego, skutkiem zawartey na kontraktach Mińskich umowy opłacił pozostaiącą za nabycie Birz należność — JWW. Burba, Kopp, W. Fastowicz wyliczali w części kapitały za nabyte dobra zawinione; z tego zebrana summa posłużyła do rozliczenia tamecznych Kontraktow, do zasilenia i urządzenia zupełnie ogłodzonych dóbr w okręgu Białostockim i na inne massie dogodne, a wrachunku przez szczegół okazać się maiące wydatki — Gdy tak zachwiana była czynność z Debitorami pewnieyszemi, gorzey się dzieie z temi, którzy fundusze swoie na taxę i Exdywizye poświęcili. Już na 7miu Exdywizyach assystować muszę bez dowodow, z Kopiią tylko tabelli Zaleskiego, i ieżeli gdzie Sąd, na okoliczności męczące massę nie względny, zapisze z racyi bez dowodności amisią, straty z tego wyrosłe, na kim ma wskazywać następna Radziwiłłowska Kommissya, niech bezstronna sądzi Publiczność. Za powrótem moim z Wilna do Mińska ziawił się niespodzianie Archiwista Dmochowski i przyszedł się upominać o zaległą sobie pensyą na zapytanie moie gdzieby się tak długi czas od miesiąca 9bra przeszłego 1814 Roku ukrywał —

Złożył własnoręczny list JW. Graffa Morawskiego Jenerała w Roku 1814 9bra 15 do siebie pisany, zaklinający go na wszystko, aby rzuciwszy Archivum i nie lękaiąc się, iż mnie Plenipotencya wydaną została przybywał iak nayspiesznie do Dóbr iego Zausza i tam się ukrywał — Doniosł mnie potym, iż z Zausza powieziony został w Powiat Lidzki do folwarku Rotkiewicz W. Kazimierza Kamieńskiego Sędziego i tam przez czas cały przebywać musiał, że w Roku 1813 in 9bris zmuszony został do poświadczenia na prozbie iakoby wszystkie papiery kontraktowe do Archivum Nieswizkiego przyjął, lubo rzeczywiście oddawanych sobie nigdy nie miał y niema: okazał i złożył własnoręczne listy JW. Kamieńskiego przy osobnych dowodach i własnym obiśnieniu przekonywaiące, że on, a nie W. Chryzostom Dombrowski był Archiwistą w Nieświżu — I te wszystkie okoliczności publicznie przez zapisane w Aktach Sądu Głównego Departamentu 2go Gubernii Mińskiey oświadczenie wyiaśnił, po takich wypadkach postanowiwszy iuż oddania Archivum Nieświzkiego na następney Kommissyi Radziwiłłowskiey upominać się — Odesłałem Archiwistę Dmuchowskiego do Nieświża z zaleceniem, aby strzegł całości zapieczętowanego Archivum i pilnie dozorował, iżby skład ten przez nikogo poruszonym nie był; obawa moja nie była na nieszczęście prożną; tegoż miesiąca maja 23 dnia Archiwista Dmóchowski przez list własnoręczny doniosł mnie smutny nader wypadek; że nad składem Archivum dostrzezona została w sklepieniu wybita dziura, że niektóre papiery odebrał od Sołdatów dozoruiących Łazaret, i że z Smotrytelem tegoż Łazaretu podmosciwszy pod okna, iżby Archivum widział paki z papierami odpieczętowane i ruszane, i że cała ta operacya przez dziurę w sklepieniu wybitą dokonała się — Po takim zdarzeniu widziałem się zmuszonym, wszystkie dowody o Archivum przez Dmochowskiego mnie zostawione, natychmiast w Akta Ziemskie Mińskie w prowadzić, koleją do JW. Mińskiego Woiennego Gubernatora i Rządu Gubernskiego podać prozby o wyśledzenie kto był przyczyną i sprawcą tey zbrodni; nie obwiniem nikogo lecz prawdy wyszukiwać i oną odkryć, z obowiązku strzeżenia całości massy koniecznie muszę; w przypadku więc jeżeli wdarcie się swawolne do Archiwy przyniesie iakowy massie uszczerbek, że takowego Opieka, na tych którzy Archiwistę Dmóchowskiego do opuszczenia Nieświża zmusili, a tém samym Archivum bez straży zostawili szukać będzie ostrzegam — A tak koleją kiedy coraz mam mnieyszą nadzieię znaydzienia tego w Archivum, coby stan massy wyjasnić i obrot oney wykazać mogło, zeby się nie pozbawić przynaymniey śladow doyscia onych, w noszę do Akt Ziemskich Mińskich przy nimieyszem oświadczeniu Kopią dwóch tabell to iest kredytow i debitow przez JW, Zaleskiego na Rok 1809 sporządzonych; proszę uroczyście JWW. Debitorów, aby w żadne o papiery własne massie służące nie wchodzili układy, chociazby one do rąk własnych wracane sobie mieli, oświadczam że u każdego na tabelli Debitow wyszczególnionego Opieka troskliwa o los pupilli swojey upominac się zawinionych summ na Kommissyi będzie, i że przyznane tylko w swoim czasie kwitacye za ważne uzna — Że te tylko kredyta za obciążające massę dóbr Litewskich Opieka uzna, które na Kredytorskiey przeczyta tabelli, a które w Kommissyach sekwestracyinych przepisaną formą jawione były. Innym zaś dopóty satysfakcyi zaprzeczać musi, dopóki powody nastania długu i obrot wziętych pieniędzy przez kogo należy iasno okazanym nie będzie. Swięte obowiązki opieki odpowiadać muszą temu wysokiemu zaufaniu iakie w ich dobrotliwy położył Monarcha, a wypisane okoliczności wymawiać chibędą w oblicznu bezstronney publiczności, jeżeli dla onych własność niewinnego czasowey przewłóce uledź będzie musiała.

Zmocy Plenipotencyi Jan Chodźko Prezyd. Miń. G. S.

---

1 W handlu JPani Steinerowey znaydują się wina świeżo sprowadzone, w gatunkach wybornych, i za cenę umiarkowaną, podług następującego imion ich wypisu:

Portwein
Dry Madera
Malaga
Ryńskie
ditto 48 letnie
ditto 56 letnie
Francuzkie
ditto stare
ditto ditto
ditto ditto
Szato Margo (Chateau Margaux)
Szato la Fitt (Chateau la Fitte)
Sę Zulię (Saint Julien)
Muszkat Liunel (Muscat Lunel)
Szambertę (Chambertin)
Burguńskie
Czerwone hiszpańskie
Czerwone francuzkie
białe ditto
Medok
Pontak
Pikard
Ochlan
Węgierskie
Vin de Grave
Troyniak stary stoletni
Octy winne
Koniak
Petre Xeminis
Woda salcerska

---

1 Въ винной продажѣ Г Штейнеровой находятся въ раазныхъ превосходныхъ сортахъ вновь прывезенныя виноградныя вина, которыя за сходную цѣну и можно получить, по слѣдующему розписанію:

Портвейнъ
Дри Мадера
Малага
Рейнрейнъ
тоже 48 годовъ
тоже 56 годовъ
Французкое
тоже старое
тоже тоже
тоже тоже
Шато Марго
Сенъ Жулiенъ
Муска Люнель
Шамбертенъ
Бургонское
Красное испанское
красное Французкое
бѣлое тоже
Медокъ
Понтакъ
Пикардъ
Охланъ
Венгерское
Вейнъ де Гравъ
Тройнякъ старой сто лѣтъ
Уксусы виноградные
Коньякъ
Петръ Ксемикисъ
Салцерская вода